

IKT-Norges Standardavtaler

Bidrar til et ryddig avtaleforhold hvor partene vet hva som skal leveres for den avtalte godtgjørelse til de avtalte tidspunkter.

IKT-Norges standardavtaler

- **bidrar til enklere forhandlinger, et redusert antall konflikter og, når konflikten først oppstår, til et redusert konfliktnivå og forenkling av konfliktene.**
- **gir rimeligere og mer effektiv forhandling, leveranse, kontraktsadministrasjon og konfliktløsning.**

Inngåelse av avtaler, avtaletolkning og konsekvensene når avtaleforholdet ikke løper som forventet styres av en rekke lover og forskrifter. Ofte vil likevel de viktigste elementene avgjøres av ulovfestet og generell kontraktsrett i Norge.

Domstolene i Norge vil derfor alltid finne frem til en løsning dersom det skulle oppstå konflikter. Dette gjelder selv om avtaleforholdet skulle være uoversiktlig og lite formelt. Anvendelsen av det angitte regelverket og kontraktsretten på slike avtaleforhold vil imidlertid innebære utfordringer og skjønnsmessige vurdering som for partene kan gi uforutsigbare, uventede og uønskede resultater.

Mye unødvendig tid vil også gå med til å prøve å finne frem til og dokumentere hva som er skjedd og hva som er avtalt. Dette vil både gjelde leveransens omfang og faktiske forhold. Like ofte vil det imidlertid gjelde selve avtalereguleringen fordi det meste av regelverket og kontraktsrett kan fravikes gjennom så vel skriftlige som muntlige avtaler. Har partene f.eks. avtalt begrensninger i erstatningen i forhold til hva som gjelder etter ordinær norsk rett eller har de ikke?

IKT-Norge har utarbeidet en rekke forskjellige standardavtaler som blir benyttet ved IT-anskaffelser. Formålet er å gi partene et utgangspunkt for hvordan en generell avtaleregulering innenfor vedkommende standardavtales nedslagsfelt kan avtales. Ved bruk av standardavtalene får partene derfor et mer tilpasset regelverk som vil være tilstrekkelig i mange av tilfellene.

Bruk av IKT-Norges standardavtaler vil derfor gi mer forutsigbare resultater og innebære bruk av en standardavtale som vil være mer tilpasset det avtalen skal regulere. Men partene må likevel ikke "glemme" viktigheten av forhandlingsfasen og å klargjøre det som skal leveres med klart angitte tidsfrister.

I den sammenheng er også utarbeidelsen av bilag til avtalene viktig. Avtalene er i stor grad basert på at spesifikasjoner av leveransen, prosjekter og kommersielle vilkår fremkommer av bilag. En gjennomgang med sammenligning mellom avtale og bilag for å sikre at alt som forutsettes fastsatt i bilag faktisk er med (om det er relevant), er således sentral.

Når bilagene utarbeides er det også viktig at man unngår å ta med beskrivelser og henvisning til dokumenter av mer tilbudsmessig karakter. Dersom dette gjøres skapes det ofte uklarheter i forhold til hva som skal ansees som juridiske forpliktelser hvor manglende overholdelse er mislighold som utløser avtalens misligholdsvirkninger.

Det er også viktig at partene unngår å regulere det samme flere steder. Dobbelbehandling kan føre til konflikter mellom dokumentene, for eksempel som konsekvens av endringer som gjøres i forhandlingene. Dobbelbehandling fører også til at administreringen av avtalen i gjennomføringsfasen blir mer komplisert fordi partene må lete flere steder for å skape et fullstendig bilde. Det siste kan føre til at man overser forhold og således "glemmer" å forholde seg til det som står andre steder avtalen. Denne risikoen øker der hvor forhandlingene gjennomføres av andre enn de som gjennomfører prosjektet.

Avtalene er generelle for den type ytelse den omfatter. Det betyr at de fastsetter et regelverk på et mer overordnet nivå som vil passe i mange tilfeller. Avtalene må alltid gjennomgås kritisk med det enkelte prosjekt for øyet. Det kan være spesielle forhold i det aktuelle prosjekt som gjør enkelte avtaler mer eller mindre egnet, og i mange tilfelle kan det også være behov for presiseringer og endringer i den generelle avtaleteksten for å passe kartet til terrenget.

I forbindelse med inngåelse av den konkrete avtalen må partene derfor vurdere om det er behov for gjøre ting annerledes. Det vil i slike spesifikke tilfeller oftere også være lettere å fastsette bestemmelser som er helt tilpasset den konkrete leveransen det er snakk om. Endringene må imidlertid gjøres med en juridisk forståelse av

bestemmelsene i standardavtalen og det som ellers følger av norsk rett. Hvis ikke så kan endringene få uforutsigbare, uventede og uønskede resultater.

IKT-Norges standardavtaler er blitt utviklet siden 1989 og er anerkjent både av kundesiden og leverandørsiden. Våre avtaler er Norges desidert mest brukte standardavtaler for IKT- leveranser. En god avtale gir trygghet både for kunde og leverandør.

Avtalene kan bestilles på IKT-Norges nettsider www.ikt-norge.no/standardavttaler. Medlemmer av IKT-Norge får 50% rabatt på alle avtaler i forhold til de priser som er opplyst på IKT-Norges nettside.

Følgende IKT-Norge standardavtaler er tilgjengelige:

A. RAMMEAVTALE

IKT-Norges standardavtale for rammeavtale er bare utarbeidet i norsk versjon.

En rammeavtale forutsetter regulering av to forskjellige avtaleforhold:

- selve det løpende rammeavtaleforholdet som regulerer partenes forpliktelser uavhengig av om det er foretatt såkalte avrop under rammeavtalen; og
- det konkrete avropet

Ofte blandes disse to avtaleforhold sammen i et avtaledokument på en uheldig måte som skaper usikkerhet med hensyn til reguleringer.

IKT-Norges standard rammeavtale inneholder utelukkende avtalebetingelser som er relevante på rammeavtalenivå. Formålet er å forenkle formaliteter og prosedyrer ved inngåelse av rammeavtaler og de etterfølgende avrop.

Rutinene for avrop er beskrevet i avtalen. Disse er enkle for de avrop som omfatter mindre leveranse hvor spesifikasjonene kan utarbeides mer eller mindre fullstendig i Rammeavtalen, og noe mer omfattende for de mer komplekse avrop.

I BILAG 1 angis de leveranser med spesifikasjoner som kan avropes som særskilte leveranser. I BILAG 1 angis og hvilke av IKT-Norges standardavtaler som skal gjelde for de enkelte leveranser. Priser fastlegges i BILAG 3.

IKT-Norges standardavtaler referer til en rekke bilag. Disse kan utarbeides når rammeavtalen inngås og således inntas som vedlegg til BILAG 1 til rammeavtalen. Da slipper man å utarbeide bilagene i forbindelse med avropet, og evt konkrete avvik kan innarbeides i et eget vedlegg til Avropet. Alternativt kan det i Rammeavtalen utarbeides mer overordnede spesifikasjoner mv. uten at de konkrete bilag utarbeides. I det siste tilfellet må bilagene som standardavtalene henviser til utarbeides i forbindelse med avropet. Fremgangsmåten står beskrevet i rammeavtalen med BILAG.

B. LEVERANSEAVTALER

Dette er avtaler om en spesifikk leveranse som skal skje på et avtalt tidspunkt, og hvor partene i gjennomføringsfasen skal følge de prosedyrer etc som følger av vedkommende standardavtale. Avtalen om den spesifikke leveransen kan enten inngås som avrop under IKT-Norges standard rammeavtale, eller som helt separate avtaler. Uansett blir det et separat og atskilt avtaleforhold i forhold til andre avtaler, evt i forhold til andre avrop. IKT-Norge har utarbeidet følgende leveranseavtaler:

Kjøp av utstyr og tjenester samt disposisjonsrett til programmer

IKT-Norges standardavtale om kjøp av utstyr og tjenester samt disposisjonsrett til programmer er utarbeidet både i norsk og engelsk versjon. Engelsk versjon leveres bare i elektronisk format.

Dette var den første avtalen som ble utviklet og som siden er blitt revidert flere ganger. Denne avtalen har desidert størst volum.

Avtalen er beregnet på ikke komplekse, men likevel noe mer omfattende leveranser som kan inneholder standard, tilpasset og/eller noe spesialutviklet programvare.

Dersom innslaget av spesialutviklet programvare er vesentlig, bør partene imidlertid overveie å benytte en av IKT-Norges standard utviklingsavtaler. De sistnevnte avtalene har mer omfattende regulering av selve gjennomføringsprosessen og tar mer hensyn til at leveransen kan omfatte en mer spesialtilpasset løsning for kunden.

Kjøpsavtalen inneholder prosedyrebestemmelser bl.a. om installasjon og forberedelse til installasjon og om leveranseprøver, samt bestemmelser om garanti og ytelser i garantitiden. Avtalen tar også høyde for at en leveranse ofte omfatter programvare fra en programvareprodusent som har sin spesifikke lisensvilkår som ikke kan fravikes av leverandøren. Avtalen sikrer at leverandøren ikke påtar seg en utilsiktet risiko for forhold som programvareprodusenten har kontrollen med og som leverandøren har liten eller ingen innflytelse over.

Kjøp av utstyr og disposisjonsrett til standard programmer

IKT-Norges standardavtale om kjøp av utstyr og disposisjonsrett til standard programmer er bare utarbeidet i norsk versjon.

Dette er en svært enkel avtale som bare er tenkt benyttet ved kjøp av enklere standard utstyr og ren hylleware når det gjelder programmer. Avtalen kan imidlertid også benyttes dersom leverandøren skal foreta helt minimale tilpasninger.

Avtalen inneholder ingen prosedyreregler for test, akseptanse osv. Når det er behov for slik regulering skal IKT-Norges standardavtale Kjøp av utstyr og tjenester samt disposisjonsrett til programmer benyttes.

Avtalen kan benyttes både for engangs betaling av lisens og for løpende lisensvederlag. Avtalen ivaretar også forholdet til lisensvilkårene til programvareprodusenten.

Avtalen inneholder en egen "vedlikeholdsklausul" som mot vederlag gir rett til vedlikeholdsytelser, dersom ikke separat vedlikeholdsavtale er inngått. Er det behov for ytterligere regulering bør IKT-Norges standardavtale om vedlikehold av programservice benyttes.

Konsulentbistand

IKT-Norges Standardavtale om konsulentbistand er utarbeidet både i norsk og engelsk versjon. Engelsk versjon leveres bare i elektronisk format.

Denne avtalen dekker vanlig timebasert konsulentbistand hvor det ikke skal leveres et konkret sluttresultat som er beskrevet på en klar måte i en spesifisering.

Leverandørens ansvar etter avtalen er å levere bistand av en faglig kvalitet som fyller de krav det er rimelig å stille ut fra Leverandørens faglige dyktighet.

Ofte løper konsulentbistand over tid slik at avtaleforholdet likner på en løpende avtale, evt en rammeavtale. Standardavtalen forutsetter imidlertid at omfanget på tjenesten er beskrevet og at den bestilles utført ved signering av avtalen. Dersom meningen er at leverandøren mer skal være i beredskap og kunden så skal avrope konkret bistand, bør IKT-Norges standardavtale for rammeavtale benyttes. IKT-Norges standardavtale for Konsulentbistand vil så gjelde for den konkrete bistanden ved at dette angis i bilag 1 til rammeavtalen.

Systemutvikling

IKT-Norges standardavtale om systemutvikling er utarbeidet både i norsk og engelsk versjon. Engelsk versjon leveres bare i elektronisk format.

Denne avtalen dekker mindre og enklere utviklingsprosjekter, der siktemålet er utvikling av programvare for den aktuelle kunden. Avtalen er egnet for prosjekter som ikke har behov og mulighet for en prosjektorganisasjon av den type og kompetanse som forutsettes i IKT-Norges standardavtale om systemutviklingsprosjekt. .Avtalen inneholder derfor bare noen enkle bestemmelser om prosjektgjennomføring og godkjenning av resultatet.

IKT-Norges standardavtale om systemutviklingsprosjekt

IKT-Norges Standardavtale om systemutviklingsprosjekt er utarbeidet både i norsk og engelsk versjon. Avtalen leveres bare i elektronisk format.

Dette er en omfattende avtale og den er beregnet på store og kostbare utviklingsprosjekter, der styring og overvåking av prosjektet er av vesentlig betydning. Avtalen forutsetter at det er en kompetent prosjektorganisasjon som styrer prosjektet og at prosjektorganisasjonen har grundig kjennskap til standardavtalens mekanismer.

Det er i avtalen lagt særlig vekt på kontroll gjennom prosjektet. I den sammenheng inneholder avtalen – spesielt kapittelet om endringshåndtering – en del frister. Oversittelse av fristene kan etter avtalen få stor betydning.

C. LØPENDE AVTALEFORHOLD

Dette er avtaler om tjenester som er repeterende og løpende over en spesifikk periode. De avsluttes således når perioden utløper og ikke når en konkret tjeneste er levert. Avtalene kan inngås som avrop under IKT-Norges standard rammeavtale, eller som helt separate avtaler evt sammen med andre separate avtaler. Uansett blir det et separat og atskilt avtaleforhold i forhold til andre avtaler, evt i forhold til andre avrop. IKT-Norge har utarbeidet følgende avtaler som regulerer slike løpende avtaleforhold:

IKT-Norges standardavtale om vedlikehold og programservice

IKT-Norges standardavtale om vedlikehold og programservice er utarbeidet både i norsk og engelsk versjon. Engelsk versjon leveres bare i elektronisk format.

I tillegg til normalt vedlikehold og feilretting, som er beskrevet punktvis med henvisning til bilag der ytelsene konkret avtales, inneholder avtalen også muligheter for å beskrive oppgradering av programmer som en tjeneste under avtalen.

Avtalen omfatter ikke drift og den forutsetter at kunden utfører det daglige ettersyn på systemet. De vedlikeholdsytelser som er omtalt i denne standardavtalen er: Feilretting hos kunden, på verksted og over telesamband, telefonveiledning, forebyggende vedlikehold, utskifting av deler, programrettelser og nye versjoner av programmer, nettverksovervåking, utvidede garantier for tilgjengelighet/oppetid, samt opplæring/brukerstøtte, dokumentasjon.

IKT-Norges standardavtale om vedlikeholdsoppdrag av spesialutviklede programmer

IKT-Norges standardavtale om vedlikeholdsoppdrag av spesialutviklede programmer er bare utarbeidet i norsk versjon.

Avtalen gjelder vedlikehold av programmer som er blitt spesielt utviklet for den aktuelle kunden. Den inneholder ingen oppregning av vedlikeholdstjenester, men overlater all detaljering av tjenestene til bilag. Utgangspunktet er imidlertid at vedlikeholdet skal utføres slik at "programmene i avtaleperioden minst tilfredsstiller de samme tekniske krav som da avtalen ble inngått". Spesifikasjonen over det opprinnelige systemet i leveranseavtalen og test/akseptanseprokoller blir derfor svært avgjørende for det ansvaret som leverandøren får etter avtalen. I forhold til dette omfatter avtalen korrigerende av alle feilsituasjoner som oppstår ved normal drift.

IKT-Norges standardavtale om IT-driftsyntelser (Outsourcing)

IKT-Norges standardavtale om IT-driftsyntelser (outsourcing) er utarbeidet både i norsk og engelsk versjon. Avtalen leveres bare i elektronisk format.

Avtalen forutsetter at partene på forhånd har avklart en rekke forhold rundt overtakelsen. Normalt vil dette ha skjedd som en egen forprosjektavtale. Driftsavtalen forutsettes således å bli inngått på et stadium der det er avklart hvilke krav om skal stilles til leverandørens ytelser, og der leverandøren har fått anledning til å gjennomgå kundens driftsmiljø.

Grunntanken i avtalen er at det dreier seg om leveranse av en tjeneste hvor det ikke er avgjørende hvilket utstyr og programmer leverandøren benytter til å oppfylle kravene. Avtalen tar imidlertid hensyn til at det kan være

aktuelt for leverandøren å overta utstyr, programmer og medarbeidere fra kunden. For øvrig beskriver avtalen en oppstartsperiode og en prøveperiode før igangkjøring av ordinær drift.

IKT-Norges standardavtale om ASP-tjenester

IKT-Norges standardavtale om ASP-tjenester er utarbeidet både i norsk og engelsk versjon. Avtalen leveres bare i elektronisk format.

Avtalen regulerer den situasjonen hvor funksjonaliteten i programvaren skal leveres som løpende tjeneste fra leverandørens driftssted. Den typiske situasjonen etter denne avtalen vil være at kunden innehar lisensene til den programvaren som benyttes for å levere funksjonaliteten. Den dekker ellers mye av det samme området som IKT-Norges standardavtale om SaaS.

Avtalen fastsetter en prøveperiode etter at leverandøren har gjort ASP-tjenesten tilgjengelig for kunden i samsvar med spesifikasjonene. Etter kundens testing og godkjenning av ASP-tjenesten, påbegynnes ordinær levering av den løpende tjenesten.

IKT-Norges standardavtale om SaaS

IKT-Norges standardavtale om Software as a Service (SaaS) er bare utarbeidet i norsk versjon. Avtalen leveres bare i elektronisk format.

Avtalen forutsetter at funksjonaliteten i programvare skal leveres som løpende tjeneste over f.eks. internett, i motsetning til leveranse av programvaren som sådan. Den kan også benyttes dersom leveransen baseres på **Cloud Computing**.

Det enkleste vil være at spesifikasjonene for tjenesten knyttes opp mot en spesifikk og kjent programvare fordi man da ikke trenger å beskrive funksjonaliteten i særlig grad.

Angitte utgangspunkt kan likevel fravikes slik at leverandøren står mer fritt i valg av programvare så lenge spesifikasjonene oppfylles. Den typiske situasjonen vil være at det er leverandøren som innehar lisensene.

Avtalen fastsetter en prøveperiode etter at leverandøren har gjort SaaS-tjenesten tilgjengelig for kunden i samsvar med spesifikasjonene. Etter kundens testing og godkjenning av SaaS-tjenesten, påbegynnes ordinær levering av den løpende tjenesten.

IKT-Norges standardavtale om elektroniske kommunikasjonstjenester

IKT-Norges standardavtale om elektroniske kommunikasjonstjenester er bare utarbeidet i norsk versjon. Avtalen leveres bare i elektronisk format.

Avtalen er først og fremst utarbeidet for å dekke leveranse av IP-VPN-tjenester, IP-telefoni for bedrifter og mobilt bedriftsnett. Men også avtalen kan benyttes ved alle typer løpende tjenester som omfatter elektroniske kommunikasjonstjenester som omfattes av e-kom loven. Avtalen er ment å dekke leveranser av både enkle tjenester og mer komplekse, men utfyllingen av bilagene vil måtte avpasses den leveransen det er snakk om.

Avtalen sikrer leverandøren fleksibilitet i forhold til leverandørens oppfyllelse av gjeldende e-kom lovgivning og endringer i denne lovgivningen. Avtalen innehar bestemmelser om prøveperiode etter at leverandøren har gjort tjenesten klare i samsvar med avtalen. Etter kundens testing og godkjenning, påbegynnes ordinær levering av den løpende tjenesten.

*****